

EUROOPA KOHTU OTSUS

26. veebruar 1976*

[...]

Kohtuasjas 52/75,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: komisjoni õigusnõunik Cesare Maestriperi, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, c/o komisjoni õigusnõunik Mario Cervino, Bâtiment CFL, place de la Gare,

hageja,

versus

Itaalia Vabariik, esindaja: suursaadik Adolfo Maresca, keda abistab riigi kohtujuristi asetäitja Ivo Maria Braguglia, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Itaalia suursaatkond,

kostja,

mille esemeks on taotlus avalduse tegemiseks selle kohta, et Itaalia Vabariik on rikkunud nõukogu 29. septembri 1970. aasta direktiivi 70/458/EMÜ (köögiviljaseemne turustamise kohta) artiklist 43 tulenevat kohustust,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president R. Lecourt, koja esimees H. Kutscher, kohtunikud A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, Lord Mackenzie Stuart ja A. O'Keefe,

kohtujurist: H. Mayras,

kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

[...]

1. Euroopa Kohtu kantseleis 10. juunil 1975 registreeritud taotlusega esitas komisjon Euroopa Kohtule EMÜ asutamislepingu artikli 169 alusel hagi avalduse tegemiseks selle kohta, et Itaalia Vabariik on rikkunud asutamislepingust tulenevaid kohustusi, jättes jõustamata nõukogu 29. septembri 1970. aasta direktiivi 70/458/EMÜ (köögiviljaseemne turustamise kohta) (EÜT 1970, L 225, lk 7, kodifitseeritud tekst, hilisemaid muudatusi arvesse võttes, EÜT 1974, C 66, lk 62) artiklis 43 sätestatud tähtaja jooksul õigusnormid, mis vajalikud nimetatud direktiivi sätete rakendamiseks.

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

2.–3. Kuna nõukogu teadis, et erinevus köögiviljaseemne kasutamise riiklike eeskirjade vahel kujutab endast liikmesriikidevahelise kaubanduse tõket, taotles ta 29. septembri 1970. aasta direktiivi abil selliste ühiste eeskirjade kehtestamist, mis hõlmavad ühiseid nõudeid sellise seemne turustamise kohta nii liikmesriikide vahel kui ka riiklikel turgudel. Selles direktiivis määrati kindlaks riiklike meetmete rakendamise periood, mis lõppes 1. juulil 1972.

4. Komisjon väidab, et Itaalia Vabariik ei ole siiani võtnud kasutusele direktiivi sätete rakendamiseks vajalikke meetmeid järgmises osas:

a) riikliku köögiviljakultuuride sordilehe koostamine ja nende kultuuride sordilehele lisamise tingimuste kindlaksmääramine (direktiivi artiklid 3–15);

b) seemne liigitus (direktiivi artiklid 2 ja 20);

c) „standardseemne” turustamistingimused (direktiivi artiklid 24–26);

d) seemne müügipiirangute kaotamine kooskõlas direktiivi sätetega (artikli 16 lõige 1 ja artikkel 30).

5.–6. Itaalia Vabariik leiab, et direktiivis 70/458 sisalduvad põhimõtted kehtestati Itaalia õigussüsteemis 25. novembri 1971. aasta seadusega nr 1096, milles on sätestatud seemne tootmise ja turustamise eeskirjad, ja selle rakendusmäärusega, mis kinnitati vabariigi presidendi 8. oktoobri 1973. aasta dekreediga nr 1065 alusel, ja et lisaks on vabariigi presidendi 26. aprilli 1973. aasta dekreediga alusel koostatud teatavate aiakultuuride sordiregister. Kuigi Itaalia Vabariik tunnustab, et tal ei õnnestunud järgida komisjoni poolt taotluses viidatud direktiivi sätete rakendamise tähtaega, väidab riik, et see viivitus on õigustatud.

7.–9. Selles suhtes väidab Itaalia Vabariik eelkõige seda, et direktiivi artiklis 43 ettenähtud periood oli liiga lühike. Direktiivi konkreetsete ja täpsete sätete rakendamine osutus väga keeruliseks, mille tulemuseks oli see, et riiklike eeskirjade ühtlustamine direktiivi nende sätetega nõudis laiaulatuslikku uurimistööd, arvukaid nõupidamisi vastavate põllumajandussektorite esindajatega ja mitmeid ametkondade vahelisi koosolekuid. Tähtaja ebapiisavust näitas ka asjaolu, et ühelgi liikmesriigil ei õnnestunud direktiivi rakendamine 1. juuliks 1972, s.o. sel eesmärgil kindlaks määratud kuupäev, ja et teatavates liikmesriikides rakendati see alles 1974. aasta juunis ja oktoobris. Igal juhul kinnitas selle seaduse eelnõu, mille alusel pidi direktiiv tervikuna Itaalia õigussüsteemis kehtima hakkama, 3. detsembril 1975 esindajate koda, selle kinnitamine kajastus senati 15. jaanuari 1976. aasta istungi päevakorras ja vaid valitsuskriisi tõttu jäi see sel kuupäeval kehtestamata.

10. Direktiivi korrektne kohaldamine on väga oluline, kuna rakendusmeetmed on jäetud iga liikmesriigi enda otsustada, ja sellel ei oleks tulemusi, kui soovitud eesmärgid ei saavutata ettenähtud tähtaegade jooksul. Kuigi direktiivi sätted ei ole vähem siduvad nende liikmesriikide jaoks, kellele need suunatud on, kui mis tahes muu ühenduse õiguse eeskirja sätted, lisab selline toime veelgi enam olulisust sätetele, mis on seotud

perioodidega, mis on määratud ettenähtud meetmete rakendamiseks, eelkõige seepärast, et pärast nende perioodide lõppu liikmesriikides kohaldatavate eeskirjade erinevuse olemasolu tagajärjeks võib olla diskrimineerimine.

11. Lisaks ei tohi liikmesriik kasvõi kohustuste ajutise rikkumise õigustamiseks tugineda viivitustele, mida võis esineda teiste liikmesriikide puhul direktiivis kehtestatud kohustuste täitmisel. Asutamislepingus ei kehtestatud mitte ainult vastastikkused kohustused erinevate subjektide vahel, kellele neid kohaldatakse, vaid loodi uus õiguskord, mis reguleerib nimetatud subjektide volitusi, õigusi ja kohustusi ning korda, mis on vajalik selleks, et mis tahes rikkumine kuulutatakse avalikuks ja selle eest määratakse karistus.

12.–13. Kui direktiivide rakendamiseks määratud periood osutub liiga lühikeseks, on ainukeseks ühenduse õigusele vastavaks meetmeks, mida asjaomane liikmesriik kasutada saab, vajalike meetmete algatamine ühenduses, et hankida vajalik perioodi pikendus ühenduse pädeva asutuse käest. Selles osas võib märkida, et antud asjas otsustas nõukogu tegelikult pikendada direktiivi teatavate sätete rakendamiseks määratud perioodi eelkõige 6. detsembri 1972. aasta direktiivi 72/418 (EÜT 1972, L 287, lk 22) ja 11. detsembri 1973. aasta direktiivi 73/438 (EÜT 1973, L 356, lk 79) alusel.

14. Lõpuks tuleb meeles pidada ka seda, et asutamislepingu artikli 169 alusel on liikmesriigid vastutavas rollis hoolimata sellest, milline riigi organ on rikkumises süüdi, ja et liikmesriik ei tohi tugineda oma riiklikus õigussüsteemis olemasolevatele õigusnormidele, praktikale või asjaoludele, et õigustada ühenduse direktiivides sätestatud kohustuste ja tähtaegade rikkumist.

15. Sellest tulenevalt on Itaalia Vabariik rikkunud ühte asutamislepingust tulenevat kohustust sellega, et ta ei kehtestanud ettenähtud aja jooksul kõiki õigusnorme, mis on vajalikud nõukogu direktiivi 70/458 (köögiviljaseemne turustamise kohta) täitmiseks.

Kohtukulud

16. Kodukorra artikli 69 lõike 2 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud. Kohtuvaidluse kaotanud pool on kostja.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS

otsustab:

1. Itaalia Vabariik on rikkunud ühte asutamislepingust tulenevat kohustust sellega, et ta ei kehtestanud ettenähtud aja jooksul kõiki õigusnorme, mis on vajalikud nõukogu 29. septembri 1970. aasta direktiivi 70/458 (köögiviljaseemne turustamise kohta) täitmiseks.

2. Mõista kohtukulud välja kostjalt.

Lecourt

Kutscher

O'Keeffe

Donner

Mertens de Wilmars

Sørensen

Mackenzie Stuart

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 26. veebruaril 1976. aastal Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

A. Van Houtte

R. Lecourt